

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	26908 Будівництво та цивільна інженерія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	26908
Назва ОП	Будівництво та цивільна інженерія
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Андрійчук Олександр Валентинович, Гаврилко Анастасія Дмитрівна, Мартинов Сергій Юрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	немає
Дати візиту до ЗВО	14.05.2020 р. – 16.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.budarch.chnu.edu.ua/res//budarch/Ed_pr/bud/Vidomosti_o_cin_OP_Bud.pdf
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1Fb6YaGTh1a2p9hwb6GrN8f54JPn6iMQX/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Будівництво та цивільні інженерія» та освітня діяльність Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича за цією програмою загалом відповідають критеріям оцінювання якості, що є додатком до Положення про акредитацію освітніх програм. При цьому університет та кафедра будівництва чітко бачать недоліки, які існують, та працюють над їх усуненням.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами та позитивними практиками є: визначення чітких і зрозумілих цілей ОП, врахування пропозицій заінтересованих сторін, наявність потреби на ринку праці у фахівцях галузі будівництва та цивільної інженерії Чернівецької області, а також орієнтація на вітчизняний та міжнародний досвід. Передбачено формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, здобувачі достатньо проінформовані про зміст навчальних дисциплін у блоках, вибір яких відбувається добровільно. Організація процесу доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання повністю відповідають чинним нормативним вимогам. В ЗВО розроблено та функціонують всі необхідні положення, що забезпечують навчальний процес. Заявлені методи навчання та форми оцінювання у повній мірі сприяють досягненню програмних результатів навчання. Практикується представлення освітніх компонентів у формі робочих програм та силабусів. Міжнародні зв'язки дозволили покращити матеріально-технічну базу та забезпечити можливість участі студентів не тільки в теоретичних, але й в експериментальних наукових дослідженнях. Принцип академічної доброчесності активно популяризується в університеті як базова умова освітнього процесу. Роботодавці регіону та практики залучені для реалізації освітнього процесу. Процедури конкурсного відбору викладачів дієві та прозорі, а їх професійний розвиток стимулюється ЗВО. На кафедрі постійно поповнюється перелік інвентарю, обладнання, вимірювальних приладів, що використовується на спеціалізованих навчальних дисциплінах (практичні та лабораторні роботи). Наукова бібліотека Чернівецького національного університету є однією з найстаріших і найцінніших бібліотек України. Внутрішнє забезпечення якості ЗВО знаходиться на пристойному рівні, що проявляється у регулярному перегляді ОП, а також активному врахуванню позицій всіх стейкхолдерів. ЗВО намагається досягти абсолютної прозорості у роботі, притримується позиції максимальної публічності, що доводить наявність відкритої нормативної бази та документації, а також регулярне її оновлення та поповнення.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Для покращення освітньої програми потрібно звернути увагу на такі моменти. Пропозиції стейкхолдерів (роботодавців та випускників) щодо покращення цілей та програмних результатів навчання потребують формалізації. Доцільно переглянути структуру та зміст освітньої програми з метою рівномірнішого розподілу курсових проектів за семестрами; строки виконання випускової кваліфікаційної роботи в навчальному плані та розкладі занять; переглянути назви, зміст, розташування (обов'язкові чи за вибором) окремих навчальних дисциплін для охоплення всіх напрямів багатогранної спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія", особливо для цивільної інженерії. Дані рекомендації потребують аналізу із залученням зовнішніх заінтересованих сторін та можуть бути враховані при черговому перегляді освітньої програми. В цьому сенсі обґрунтовано поглиблення співпраці з ВНЗ, які готують бакалаврів за спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія". Відсутність інформування студентів про розподіл балів за видами робіт та строки їх представлення в силабусах, та на сайті університету/кафедри. Для покращення структури та наповнення силабусів доцільно їх узгоджувати із зовнішніми (роботодавці) та внутрішніми (студенти) зацікавленими сторонами навчального процесу. Доцільно в робочих програмах навчальних дисциплін вказувати їх забезпечення методичними вказівками. Для широкого інформування всіх учасників освітнього процесу, корисно створити відкриту загальноуніверситетську платформу наукових та навчально-методичних розробок (цифровий репозиторій) із відкритим доступом. Доцільно інтенсифікувати роботу з реальної навчальної мобільності студентів та інтернаціоналізації освітньої програми. Рекомендуємо розробити механізм більш широкого відстеження кар'єрного шляху випускників та врахування їх відгуків про освітню програму. Низький відсоток захищеності штатних науково-педагогічних працівників за відповідною до освітньої програми науковою спеціальністю. При наявності значної кількості спеціалізованого інструментарію та обладнання на кафедрі будівництва, яка є випусковою за освітньою програмою, відсутнє виконання госпдоговірних робіт. Доцільно розширювати матеріальну базу освітньої програми за напрямом цивільної інженерії.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Місією університету є інновативність, збалансованість, успіх. Вона реалізується через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової. Відповідно до цього зафіксовано дві цілі освітньої програми. Перша ціль полягає в забезпеченні підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних бакалаврів (інженерів-будівельників) для проектування та будівництва промислових та цивільних інженерних будівель і споруд із застосуванням інноваційних технологій, а також розв'язання комплексних проблем у галузі будівництва та архітектури, переосмислення наявних і створення нових цілісних знань і професійної практики. Другою ціллю ОП є орієнтація на актуальні питання предметної сфери «Будівництва та цивільної інженерії» в Україні, з використанням загальновідомих наукових результатів та врахування сучасного стану будівельної галузі, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра. Потрібно відзначити, що у відомостях про самооцінювання зазначається спеціалізація "Промислове та цивільне будівництво", що, зі слів гаранта ОП, є технічною помилкою. Отже цілі ОП узгоджуються з місією університету, яка визначається Стратегічним планом розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки: https://drive.google.com/file/d/1kd_mZM_yNCAQQpQK1JxejkPsOEvagMdt/view.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз наявних документів та проведені співбесіди зі студентами та зовнішніми заінтересованими сторонами (роботодавцями та випускниками за даною ОП) дозволили встановити наступне. Так зі студентами проводяться усні співбесіди та анкетування. Зокрема, під час анкетування, студенти на питання "Цілі, сформульовані в освітній програмі, є повністю зрозумілими та сприяють професійному зростанню" відповіли "так" 58,3%, "частково" - 37,5%, а на питання "Цілі ОП повною мірою враховують інтереси та пропозиції студентів" - 91,7% студентів вважають, що повністю чи частково враховані. Незважаючи на велику кількість укладених договорів з роботодавцями, обговорення цілей освітньої програми носить більш неформальний характер, під час особистих зустрічей. Тобто можна стверджувати, що цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням думок заінтересованих сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці у даному регіоні, зокрема, наявність достатньої кількості проектних, будівельних та експлуатаційних організацій. Це дозволяє стверджувати, що існує потреба у підготовці фахівців у цій галузі. При формулюванні цілей та програмних результатів навчання в освітніх компонентах враховані результати реалізації галузевих та регіональних програм Чернівецької області; Програм з розвитку житлового будівництва; енергозбереження; соціально-економічного та інноваційного розвитку; реконструкції та модернізації житла; з безпеки будівництва та інженерного захисту територій зі складними інженерно-геологічними умовами. Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання, ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних ОП в Київському національному університеті будівництва і архітектури, Придніпровській державній академії будівництва та архітектури, Національному університеті водного господарства та природокористування та зарубіжних університетів Румунії та Німеччини.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія" за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відсутній. Через технічний збій в системі у Відомостях про самооцінювання відсутня така інформація. Проте вона долучена у відповідях на запити експертів. Експертна група дійшла висновку, що програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами та позитивними практиками є: визначення чітких і зрозумілих цілей ОП, які корелюються з місією ЗВО, що прописана у Стратегічному плані розвитку; врахування пропозицій заінтересованих сторін, зокрема студентів щодо зрозумілості та задоволення цілей і програмних результатів навчання; наявність потреби на ринку праці у фахівцях галузі будівництва та цивільної інженерії Чернівецької області; орієнтація на вітчизняний та міжнародний досвід.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Доцільно поглиблювати співпрацю з ВНЗ, які готують бакалаврів за спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія", розвиваючи всі напрями спеціальності. Формалізувати пропозиції стейкхолдерів (роботодавців та випускників) щодо покращення цілей та програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня діяльність за ОП "Будівництво та цивільна інженерія" загалом відповідає визначеному критерію, експертна група переконалася у наявності необхідних документів та наданих доказів, є певний, не суттєвий, недолік щодо документального підтвердження залучення роботодавців при формулюванні цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП "Будівництво та цивільна інженерія" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства, зокрема, п. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Цикл дисциплін загальної підготовки становить 66 кредити ЄКТС, а професійної - 154.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила з змістом ОП, навчальним планом, інформацією про обов'язкові освітні компоненти ОП, що наведені в табл. 1, робочими програмами та силабусами навчальних дисциплін, структурно-логічною схемою, матрицею відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицею забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми та з'ясувала, що зміст ОП є чітким і зрозумілим, освітні компоненти складають логічну систему. Потрібно зазначити, що в ОП "Будівництво та цивільна інженерія" зазначена спеціалізація "Промислове та цивільне будівництво", що є лише частиною сфери будівництва та цивільної інженерії. Окремі освітні компоненти ППО6 та ППВ2 "Архітектура будівель і споруд та будівельні конструкції", ЗПО6 та ППВ7 "Іноземна мова (за професійним спрямуванням)" мають однакові назви. Експерти встановили, що в графіку навчального процесу випускова кваліфікаційна робота виконується впродовж останнього семестру навчання, що ускладнює використання знань та умінь з навчальних дисциплін, які викладаються в цьому семестрі. Крім того, в розкладі не передбачено консультацій студентів по випусковій кваліфікаційній роботі. Кількість курсовий проектів у 7-му семестрі становить 4, а в інших - не перевищує одного. Доцільність курсового проекту з навчальної дисципліни ППВ10 "Управління персоналом, конфліктологія" та

відсутність їх з навчальних дисциплін, які формують спеціальність 192 "Будівництво та цивільна інженерія" потребує ретельного обґрунтування,

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП в основному відповідає предметній області спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія". Ретельний аналіз робочих програм ППО18 "Водопостачання та водовідведення", ППО17 "Теплогазопостачання та вентиляція" дозволив зробити висновок про те, що в цих навчальних дисциплінах розглядаються внутрішні системи, а спеціальність 192 "Будівництво та цивільна інженерія" охоплює також і зовнішні мережі та споруди систем водопостачання, водовідведення, теплогазопостачання та вентиляції. Розміщення навчальної дисципліни ППВ5 "Планування міст та транспорт" в блок вільного вибору потребує переосмислення, оскільки це компонент є частиною спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія".

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії через вільний вибір здобувачами навчальних дисциплін, які складають 25,4%. В ОП прийнятий блоковий вибір дисциплін вільного вибору студентів. Процедура вибору дисциплін є зрозумілою для студентів, вони достатньо інформовані викладачами кафедри щодо змісту навчальних дисциплін. Аналіз співбесід з фокус-групами дозволив зробити висновок про те, що фактичний вибір навчальних дисциплін здійснюється на базі академічних груп. Разом з тим, потрібно відмітити, що студенти знають про можливість індивідуального вибору навчальних дисциплін вільного вибору.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

У навчальному плані ОП "Будівництво та цивільна інженерія" передбачено наявність навчальних та виробничих практик: інженерна (геодезична), геологічна, будівельно-технологічна, виробнича, які дозволяють посилити практичну підготовку студентів, закріпивши отримані знання. Виробнича практика проходить безпосередньо в будівельних організаціях, зокрема: ТзОВ будівельна фірма "Чернівціжитлобуд"; колективне підприємство "Ремонт, будівництво, монтаж"; компанія "Техно плюс", ТОВ "Водограй". Окремі навчальні дисципліни, наприклад, ППОЗ "САП (програмне забезпечення Allplan) в архітектурі та будівництві" не містить лекцій, а має практичні заняття (30 год), що дозволяє безпосередньо за комп'ютером освоювати програмний продукт, що забезпечує ґрунтовніші практичні навички роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП "Будівництво та цивільна інженерія" дозволяє забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок, що досягаються у результаті оволодіння загальними компетентностями, визначеними ОП, такими як: ЗК04, ЗК09, за рахунок навчальних дисциплін: ЗПО1, ЗПО6, ЗПО7, ЗПО8, ППО27.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група ознайомила з навчальним планом підготовки здобувачів за ОП "Будівництво та цивільна інженерія" та виявила, що обсяг підготовки бакалаврів на базі випускників шкіл становить 240 кредитів ЄКТС. З них обов'язкових дисциплін 74,6%, вибіркових 25,4%. В навчальному плані аудиторні заняття складають 3373 год.

(46,85%), самостійна робота – 3827 (53,15%). Обсяг підготовки бакалаврів на базі ОКР молодшого спеціаліста – 150 кредитів. Обов'язкові дисципліни – 73,34%, вибіркові – 26,66%. Аудиторні заняття – 2219 год. (49,31%), самостійна робота – 2281 (50,69%). Мінімальний обсяг одного освітнього компоненту становить 3 кредити ЄКТС. Обсяг освітніх компонентів ОП відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В університеті підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється за такими формами: очна, заочна (дистанційна), дуальна (розділ V Положення про організацію освітнього процесу) https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view На даний час підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОП не проводиться. При розмові з роботодавцями виявилось, що вони зацікавлені в такій формі освіти, а університет проводить таку роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

За заявленою на акредитацію освітньою програмою "Будівництво та цивільна інженерія" передбачено формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, дисципліни вільного вибору обираються за блоковим принципом, перелік запропонованих на вибір дисциплін є достатнім, здобувачі достатньо проінформовані про зміст цих дисциплін, здобувачі під час зустрічі засвідчили, що тиску на них при виборі таких дисциплін немає.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Доцільно переглянути структуру та зміст ОП з метою рівномірнішого розподілу курсових проектів за семестрами, строки виконання випускової кваліфікаційної роботи, перегляд назви, змісту, розташування (обов'язкові чи за вибором) окремих навчальних дисциплін для охоплення всіх напрямів багатогранної спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія". Дані рекомендації потребують аналізу з залученням зовнішніх заінтересованих сторін, та можуть бути враховані при черговому перегляді освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП потребує коригування з метою врахування різноманіття напрямів, які реалізуються за спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія". Окремі навчальні дисципліни потребують коригування назви та змісту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому знаходяться у вільному доступі та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80). Ознайомлення з документом підтвердило, що правила прийому є чіткими, зрозумілими та рівними для всіх.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно "Правил прийому до Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича в 2020 році" (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80) на навчання для здобуття ступеня бакалавра за ОП Будівництво та цивільна інженерія приймаються особи з повною загальною середньою освітою (ПЗСО) за результатами ЗНО (Українська мова та література, Математика, Іноземна мова або Фізика). Для здобуття ступеня бакалавра за ОП "Будівництво та цивільна інженерія" зі скороченим терміном навчання на вакантні місця особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста. Для них передбачено перезарахування 90 кредитів ЄКТС, визначених в ОП. Вступні випробування Українська мова та література (ЗНО), Фаховий іспит. Програма усного фахового іспиту переглядається і затверджується на вченій раді ФАБДПМ щорічно і оприлюднюється на сайті. Щодо урахування особливості освітньої програми – варто відмітити, що спеціальність 192 "Будівництво та цивільна інженерія" входить до Переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка в ЧНУ (додаток 6 Правил прийому), яким надаються особливі правила зарахування згідно 3.3, 6.4, 11.3 Правил прийому.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформація щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, знаходиться на офіційному веб-сайті Університету (у розділі Нормативно-правове регулювання та методичне забезпечення організації освітнього процесу в університеті) у «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/1P2OnxB-_oJfGB8rNEqYr6Df3wb2pac-X/view) та «Положенні про порядок переведення, відрахування, поновлення та переривання навчання студентів у ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1EYmliUGrG6o1TqL6XJkGyAzW16mutE4Y/view>). Право на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проєктів, договорів про співробітництво між Університетом та іноземними або вітчизняними закладами вищої освіти, а також може бути реалізоване здобувачами вищої освіти з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Університету на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів. Наявні правила є чіткі й зрозумілі та їх дотримуються під час реалізації освітньої програми «Будівництво та цивільна інженерія». За ОП "Будівництво та цивільна інженерія" першого (бакалаврського) рівня необхідності і, відповідно, прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів неформальної освіти визначені «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/17hOEulYSU5VKawWIYrKu2dFd5J74P_1Q/view). Тут подано критерії визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Про можливості неформальної освіти повідомляють студентам лектори, викладачі, які ведуть практичні, лабораторні заняття. Також згідно з положенням, участь у студентському самоврядуванні можна вважати неформальною освітою через можливість набуття управлінських організаторських, комунікативних та інших умінь.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Організація процесу доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання повністю відповідають діючим нормативним вимогам. В ЗВО розроблено та функціонують всі необхідні положення, що забезпечують навчальний процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Доцільно інтенсифікувати роботу з реальної навчальної мобільності студентів та інтернаціоналізації програми.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП загалом відповідає критерію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для досягнення програмних результатів навчання використовуються форми навчання: колективна, аудиторна (лекції, практичні та лабораторні заняття), самостійна, індивідуальна, що узгоджується з "Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ" (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view). При викладанні освітніх компонентів ОП застосовуються методи навчання: практичний (задачі, досліди), наочний (ілюстрації, демонстрації, спостереження здобувачів), словесний (лекція, семінар, пояснення, бесіда, дискусія), робота з книгою (читання, вивчення, складання плану, конспектування), аудіо-відео-метод (перегляд слайдів, електронні засоби). Форми і методи навчання кожної дисципліни, а також форми оцінювання наведені у робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін. Збільшено практичну наочну частину навчання за рахунок виробничих екскурсій. Зараз, в зв'язку з карантинном, широкого поширення набули дистанційні методи навчання в Moodle. Для читання лекційних та інших занять практикується використання систем Google Meet та Zoom Meeting.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Порядок та критерії оцінювання регламентується внутрішнім документом: https://drive.google.com/file/d/1oDjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view Інформація про види та рівні контролю навчальних досягнень оприлюднена на офіційному сайті за посиланням: <http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/osvitnia/obkontrol> Кожний освітній компонент ОП супроводжується силабусом. Потрібно відмітити, що деталізація розподілу балів за видами навчання (лекція, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота), крайні терміни (deadline) надання звітів по видам роботи в силабусах та на сайті не висвітлені. Це здійснюється на перших заняттях шляхом усного ознайомлення студентів викладачами. Експертна група ознайомила з матеріалами моніторингу студентської думки з питань покращення якості освітнього процесу і встановила, що на запитання про наявність у вільному доступі інформації щодо змісту навчальних дисциплін та критеріїв оцінювання 70,8% студентів, які анкетувалися, відповіли "так". Проте навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін розміщено в закритій для зовнішніх заінтересованих сторін системі Moodle. Експертна група встановила, що навчально-методичне забезпечення розміщується лише на сторінці кафедри, а загальноуніверситетської відкритої платформи немає.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факультет архітектури, будівництва та декоративно прикладного мистецтва в структуру якого входить кафедра будівництва, яка є випусковою для ОП "Будівництво та цивільна інженерія", має налагоджені відносини з навчальними закладами Румунії, Австрії, Німеччини, що проявляється в спільних міжнародних проектах "Практичні партнери історичного міста" (<https://www.ukraine-bauen.de/>), ERASMUS+. На кафедрі будівництва створені нові лабораторії "Контролю непродуктивних енерговтрат" та "Діагностики будівельних матеріалів та конструкцій" з сучасним дослідним обладнанням. Все це дозволяє поєднувати навчання і дослідження. Студенти систематично беруть участь у щорічній студентській науковій конференції ЧНУ. Проте результати студентський наукових робіт не представляються на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Система перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів формується на основі обговорення результатів стажування та підвищення кваліфікації, проведення засідань наукового семінару кафедри будівництва та ФАБДПМ,

аналізу результатів роботи Екзаменаційної комісії по захисту кваліфікаційних робіт, зустрічей зі стейкхолдерами. Результати НДР "Дослідження фізико-хімічних нанопроцесів структурної релаксації та старіння високоміцних бетонів з комплексними модифікаторами нової генерації та методів їх діагностики" включені в освітні компоненти ППО1, ППО14, ППО23, ППВ10. Випускова кафедра характеризується значною кількістю асистентів, які проходили навчання в аспірантурі. Їх кваліфікаційні роботи пов'язані з тематиками наукових досліджень за спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія", що знайшло відображення в освітніх компонентах ППВ7, ППО23, ППВ5.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факультет архітектури, будівництва та декоративно прикладного мистецтва в структуру якого входить кафедра будівництва, яка є випусковою для ОП "Будівництво та цивільна інженерія", має налагоджені відносини з навчальними закладами Румунії, Австрії, Німеччини. П'ять викладачі, які залучені до даної ОП, пройшли стажування за кордоном, За спеціальністю 192 "Будівництво та цивільна інженерія" за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти навчаються іноземні студенти з Єгипту в кількості 8 студентів (2 на 3-му, 6 на 2-му курсах). Мова навчання - англійська. Гарант Струк А.Я. має сертифікат С1 з англійської мови. Викладачі випускової кафедри не викладають в навчальних закладах інших країн, студенти за даною ОП не навчаються за програмами подвійного диплому.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами та позитивними практиками є: заявлені методи навчання та форми оцінювання у повній мірі сприяють досягненню програмних результатів навчання. Здобувачам вищої освіти надається зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Практикується представлення освітніх компонентів у формі робочих програм та силабусів. Міжнародні зв'язки дозволили покращити матеріально-технічну базу та забезпечити можливість участі студентів не тільки в теоретичних але й в експериментальних наукових дослідженнях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність інформування студентів про розподіл балів за видами робіт та строки їх представлення в силабусах та на сайті університету/кафедри. Для покращення структури та наповнення силабусів доцільно їх узгоджувати з зовнішніми (роботодавці) та внутрішніми (студенти) заінтересованими сторонами навчального процесу. Доцільно в робочих програмах навчальних дисциплін вказати їх забезпечення методичними вказівками. Для широкого інформування учасників освітнього процесу доцільно створити відкриту загальноуніверситетську платформу наукових та навчально-методичних розробок (цифровий репозиторій).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

В цілому освітня програма відповідає четвертому критерію оцінювання якості, проте має несуттєві недоліки.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів подані в відповідному «Положенні про контроль та систему оцінювання результатів навчання студентів у ЧНУ ім. Ю. Федьковича» (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-

z7BPrIf12Kz4/view). На зустрічі з фокус-групою було підтверджено, що здобувачі отримують дану інформацію в усному вигляді від викладачів на першій парі з дисципліни, все пояснюється доступно і зрозуміло.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт відсутній. Атестація проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи та державного екзамену.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення контрольних заходів регламентуються положенням. (https://drive.google.com/file/d/10DjR_CeBV36Kc8npWDW-z7BPrIf12Kz4/view). Зустріччю зі студентами підтверджено, що вони знають про алгоритм вирішення конфліктних ситуацій та користуються ним при потребі. Випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності прописані у Правилах академічної доброчесності (https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view), а також у положенні про запобігання плагіату (https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJI2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view). Студенти добре ознайомлені з принципами академічної доброчесності, дотримуються їх засад, випадків порушення не зафіксовано. Недавно було розроблено і затверджено Етичний кодекс (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAykF_СepI-k98GPc9E8KznQ/view), що є розширеним роз'ясненням засад академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Принцип академічної доброчесності активно популяризується в університеті як базова умова освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін чи суттєвих недоліків стосовно даного критерію не виявлено. Доцільно розміщувати критерії оцінювання навчальних дисциплін на сайті.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП відповідає критерію.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В групу забезпечення за ОП «Будівництво та цивільна інженерія» входять два доктори наук (зав. кафедри будівництва і декан факультету АБДПМ). Кількісні та якісні показники рівня наукової та професійної активності науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньою програмою «Будівництво та цивільна інженерія» відповідають п.30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Для підвищення рівня викладання спеціалізованих дисциплін для студентів за ОП на умовах сумісництва на кафедрі будівництва працюють професор Осипов О.Ф. (КНУБА, м. Київ, «Зведення і монтаж будівель і споруд»), доцент Журавський О.Д. (КНУБА, м. Київ, «Залізобетонні та кам'яні конструкції»), доцент Черненко К.В. (КНУБА, м. Київ, «Технологія будівельного виробництва»). На момент проведення акредитації троє асистентів кафедри подали свої дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата наук до захисту в спеціалізовані ради (Янчук І.В., Сумарюк О.В., Шевчук А.Ю.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів здійснюється згідно "Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ЧНУ" <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnSFg4X3NhclVMWC1LSHZxVmtmUEUtcowzeUZr/view>. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується ректором, про що видається відповідний наказ. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному сайті університету. Дата розміщення оголошення на офіційному сайті університету вважається першим днем оголошеного конкурсу. Кандидати претендентів обговорюються на засіданні кафедри в їх присутності. Обрання на посади асистентів, викладачів, старших викладачів, доцентів проводиться таємним голосуванням на засіданні Вченої ради факультету. Рівень професіоналізму науково-педагогічних працівників визначається відповідно до п. 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Багато викладачів кафедри мають сертифікати, які підтверджують їхню фаховість у тому компоненті ОП, яку вони викладають.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факультетом АБДПМ укладено угоди про співробітництво з ТзОВ будівельна фірма "Чернівціжитлобуд"; колективним підприємством "Ремонт, будівництво, монтаж"; компанією "Техно плюс", ТОВ "Водограй". Експертна група провела зустріч з роботодавцями регіону, на якій було підтверджено, що кафедра будівництва залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом коригування змісту освітньої програми. Також роботодавці беруть участь у проведенні атестації здобувачів вищої освіти, обговоренні проблем у навчанні, потреб освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На кафедрі будівництва для проведення студентам лекцій із предметів професійної підготовки приймають активну участь: директор будівельної компанії «Водограй» Зазуляк В.В., директор будівельної фірми «Чернівціжитлобуд» Мороз В.В., голова Гільдії проектувальників у будівництві у Чернівецькій області Стасюк М.В. Працівники будівельних організацій і фірм присутні на атестації бакалаврів, крім того обов'язковою вимогою є рецензування ними кваліфікаційної роботи. Варто відмітити, що за сумісництвом на кафедрі будівництва викладає дисципліни за ОП (ППО16 Будівельна техніка, ППВ10 Організація і управління будівництвом) директор Колективного підприємства "Ремобудмонтаж", Заслужений будівельник України Чикирлій О.С.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЧНУ процедурні аспекти підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентується «Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», що розроблено у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019, №800. Всі викладачі кафедри будівництва протягом п'яти останніх років пройшли підвищення кваліфікації або стажування, зокрема: отримали кваліфікаційні сертифікати – Полевецький В.В, Новак Є.В., Шевчук А.Ю., Сумарюк О.В.; закінчили або навчаються в аспірантурі – Собко Ю.Т.,

Янчук І.В., Галунка О.Д., Куцик О.В., Романкевич В.Ф., Новак Є.В., Шевчук А.Ю., Сумарюк О.В., Лека Д.Р.; пройшли стажування в Університеті прикладних наук м. Любек (Німеччина) – Струк А.Я., Сумарюк О.В., Романкевич В.Ф., Лека Д.Р.; закінчили літню школу в м. Хоф (Німеччина) – Шевчук А.Ю. Завідувач кафедри Новіков С.М. та Полевецький В.В. пройшли науково-методичне стажування в Київському національному університеті будівництва та архітектури (будівельний факультет, кафедра залізобетонних та кам'яних конструкцій) в 2019-2020 н.р. Викладачі кафедри будівництва активно приймають участь у вітчизняних та міжнародних конференціях (що підтверджується наявними сертифікатами на інтернет-сторінці кафедри), виконанні науково-дослідних держбюджетних тем. В ЧНУ підтримується прагнення викладачів для отримання кваліфікаційних професійних сертифікатів, та сертифікатів володіння англійською мовою.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом матеріального заохочення викладачів. Моральне заохочення науково-педагогічних працівників реалізується у формі визнання та схвалення заслуг працівників, пошани до них з боку трудового колективу (подяки, грамоти, відзнаки). Для матеріального заохочення викладачів в університеті розроблена та впроваджена система індивідуальних надбавок до зарплати професорсько-викладацькому складу на основі результатів рейтингових оцінок їх навчально-методичної, наукової та гуманітарно-виховної діяльності які можуть складати до 25% від посадового окладу. (стр.31-41 на <https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnRTdLaUdBYVd6cHdsVDFkYjkzcWxRZXZheUt3/view>). Крім рейтингу науково-педагогічних працівників ЧНУ складає рейтинг кафедр. Кафедра будівництва зайняла у минулому році 27 місце серед 86 кафедр ЧНУ. У ЧНУ щорічно проводить конкурс на кращі підручники. Переможці отримують до 30000 грн. для їх видання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

При реалізації даної ОП наявна тісна співпраця з роботодавцями регіону та залучення практиків до освітнього процесу. Варто відмітити дієві та прозорі процедури конкурсного добору та стимулювання професійного розвитку викладачів. Налагоджена активна співпраця з будівельним ЗВО України – КНУБА (м. Київ).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Низький відсоток захищеності штатних науково-педагогічних працівників за відповідною до ОП науковою спеціальністю.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП відповідає критерію, хоча має певні недоліки, про які в ЗВО знають, їх розуміють і уже активно працюють над їх виправленням.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

На базі кафедри будівництва створено лабораторії "Діагностики будівельних матеріалів і конструкцій", "Матеріалознавства та опору матеріалів", "Контролю енерговитрат у будівлях" (за сприяння GIZ) для виконання практичних та лабораторних робіт. Необхідний інструментарій, прилади та обладнання, що в них використовується для реалізації даної ОП представлено відповідно за наступними посиланнями: http://www.budarch.chnu.edu.ua/?op=debug&page=ua/o6bud_laboratory/o1Lab1/o4MT_support <http://www.budarch.chnu.edu.ua/>

op=debug&page=ua/06bud_laboratory/02Lab2/05MT_support

http://www.budarch.chnu.edu.ua/?op=debug&page=ua/06bud_laboratory/03Lab3/04MT_support

Для проведення занять на кафедрі обладнано 2 комп'ютерних класи (30 комп'ютерів) з програмним забезпеченням, яке загалом дозволяє опанувати освітню програму, та вільним доступом до мережі Інтернет, і аудиторії з мультимедійним обладнанням, працює WiFi. Наукова бібліотека ЧНУ (6293,6 м2) володіє фондом обсягом 2 724 935 пр. Варто відмітити, що наукова бібліотека Чернівецького національного університету є однією з найстаріших і найцінніших бібліотек України. Активно наповнюється сайт бібліотеки: <http://www.library.chnu.edu.ua>. Навчально-методичне забезпечення у форматі електронних навчальних курсів розміщено в середовищі Moodle. Зважаючи на специфіку ОП на факультеті створена професійна бібліотека, яка містить понад 500 екземплярів книг, навчальних посібників, монографій, виданих вітчизняними та зарубіжними авторами, а також її електронний аналог. Наявні методичний кабінет та друкарня, обладнані сучасними плотером. Використовується 3D принтер. Для організації навчання студентів в ЧНУ є достатня інфраструктура. Для харчування студентів на факультеті працює їдальня, для підготовки у вільний час спільно зі студентами створено студентський простір. Іногородні студенти забезпечені гуртожитками на 95%.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Користування інформаційними ресурсами бібліотеки, платформи Moodle, відповідною науковою, спортивною базою повністю безоплатне (за умови підтвердження своєї належності до викладачів або студентів університету). Університетом придбані бази даних: Cambridge University Press (книги), Web of Science, Scopus. Якщо ресурси захищені авторським правом чи передбачають особливі умови використання, доступ до них обмежується локальною мережею університету, що ніяким чином не складає проблем для користувачів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Щороку студенти проходять інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, що фіксується у спеціальних журналах. В аудиторіях і лабораторіях витримуються відповідні санітарні умови стосовно площі приміщень, температурного режиму, освітлення, щоденно проводиться вологе прибирання і провітрювання. За приміщеннями ЧНУ постійно здійснюється технічний нагляд, проводяться поточний та капітальний ремонт в навчальних корпусах та гуртожитках. В корпусах цілодобова охорона. Медичні послуги за необхідності надають медпункт в студмістечку і міська студентська поліклініка та по вулиці Стеценка. Право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства регламентоване у "Правилах внутрішнього трудового розпорядку в ЧНУ".

<https://drive.google.com/file/d/0B1PzclSOKFQnZzl5alNOMzRrY3N2dGV2b2Y2SFN1Uk5YMTJj/view>
Університетська соціологічна лабораторія періодично проводить опитування студентів стосовно потреб та інтересів студентства та рівня їх задоволеності. На засіданні Вченої ради ЧНУ 23.12.2019 року прийнято Положення про соціально-психологічний центр ЧНУ та створення соціально-психологічного центру ЧНУ. Центр створено на базі факультету педагогіки психології і соціальної роботи. Під час зустрічі експертів із студентами, що вивчають дану ОП, не встановлено фактів, які б свідчили про те, що освітнє середовище в ЧНУ не є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. На зустрічі із експертами студенти підкреслювали доброзичливе ставлення до них викладачів та адміністрації факультету й університету, сприяння університетської спільноти їх розвитку, активне залучення до прийняття рішень щодо їх навчання, організації дозвілля тощо.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Основним джерелом інформації є офіційний сайт ЧНУ. Інформація про організацію чи зміни в освітньому процесі подається на дошці оголошень факультету та на сайтах факультету і кафедри. Викладачами регулярно проводяться консультації для студентів, графік яких вивішено на дошці оголошень кафедр ЧНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів освіти, що здійснюється відповідно до Закону України "Про вищу освіту", Статуту ЧНУ, рішень Вченої ради ЧНУ, наказів і розпоряджень ректора та реалізується в спільній діяльності студентів, викладачів, кураторів. Інформаційна підтримка здобувачів освіти виявляється у забезпеченні вільного безперешкодного доступу бакалаврів до інформації, необхідної для організації освітнього процесу, зокрема щодо: розкладів навчальних занять і консультацій; масових заходів ЧНУ та роботи його структурних підрозділів; комунікації з викладачами й керівниками наукових досліджень; рішень вченої ради; наказів і розпоряджень ректора тощо. Соціальну підтримку в ЧНУ отримують студенти, що належать до пільгових категорій. Студенти, які мають дітей, отримують подарунки від профспілки ЗВО на день Святого Миколая. Для студентів-сиріт та осіб, позбавлених батьківського піклування, організовуються виплати, компенсації на продукти харчування. Такі студенти звільнені від оплати за проживання в гуртожитку, їм виплачується щорічна матеріальна допомога. На даний час три особи студентів-пільговиків навчаються на ОП «Будівництво та цивільна інженерія».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Згідно із Правилами прийому до ЧНУ 2020р. (http://vstup.chnu.edu.ua/?page_id=80) особи, які користуються спеціальними умовами участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти, підлягають переведенню на вакантні місця державного замовлення. Згідно Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1x419wQ3yhhBioazmcm_xUod7zrSsdCVN/view, с.19) особи з особливими потребами мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я; на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури закладу вищої освіти відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Під час спілкування з адміністрацією університету встановлено, що ЧНУ постійно покращує інфраструктуру для полегшення доступу таких осіб до навчальних, наукових, соціально-побутових приміщень: встановлено пандуси на вході в усі корпуси університету, аудиторії для занять встановлюються на перших поверхах, якщо в групі є студенти на колясках, викладачі максимально забезпечують дистанційний формат навчання та ін. В університеті функціонує дистанційна форма навчання Moodle, де розміщено електронне наповнення дисциплін ОП. На ОП "Будівництво та цивільна інженерія" в 312-ій групі навчається студент, який потребує інклюзивної освіти. На виконання Постанови Кабінету Міністрів "Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти" № 635 від 10 липня 2019 року для забезпечення потреб групи студентів (1 особа) прийнято на роботу викладача сурдоперекладу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей із викладачами та студентами ОП «Будівництво та цивільна інженерія» вони зазначили, що їм відомі алгоритми вирішення конфліктних ситуацій (при сексуальних домаганнях, дискримінації, корупції, булінгу), але у них таких ситуацій не виникало. Експертам скарг, пов'язаних з сексуальними домаганнями, корупцією та дискримінацією, в межах ОП не надходило. В університеті здійснюється систематичний моніторинг корупційних проявів шляхом регулярного опитування студентів (анкета "Викладач очима студента"). Одним з питань є "Чи доводилось Вам на сесії "віддячувати" викладачеві за оцінку знань (грішми, подарунками чи іншими послугами)?" За результатами останнього опитування "ні" відповіли 93%, "так" відповіли 2%, відмовились відповідати на це питання 5%.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

На кафедрі постійно поповнюється перелік спеціалізованого інвентарю, обладнання, вимірювальних приладів, що використовується на спеціалізованих дисциплінах (практичні і лабораторні роботи). Наукова бібліотека Чернівецького національного університету є однією з найстаріших і найцінніших бібліотек України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

При наявності значної кількості спеціалізованого інструментарію та обладнання на кафедрі будівництва (за якою закріплена ОП, що акредитується) відсутнє виконання госп-договірних робіт на замовлення. Доцільно розширювати матеріальну базу освітньої програми в напрямку цивільної інженерії.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП відповідає критерію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Дані процедури прописані і виконуються згідно відповідного «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм» (https://drive.google.com/file/d/13O1K-SnZkg7h4v1NS8Nhp4uqaDjg_BHY/view).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Пропозиції здобувачів беруться до уваги при перегляді освітньої програми. Зокрема під час засідання кафедри будівництва було прийнято пропозицію здобувачів щодо збільшення кількості годин з навчальної дисципліни ППОБ "Архітектура будівель і споруд та будівельні конструкції", а також розділити її вивчення на 2 семестри, що було висвітлено у Протоколі №3 від 29.10.2019. По цьому питанню було прийнято рішення почати розробку навчальної програми за навчальною дисципліною з урахуванням даних пропозицій.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці, пов'язані з даною ОП активно долучаються до її покращення переважно в усній формі через регулярне спілкування з кафедрою. На зустрічі з фокус-групою було підтверджено високий рівень зацікавленості кадрами, яких готують на даній ОП, це виявляється в ініціативах з боку роботодавців щодо поєднання навчального процесу та виробництва (дуальна освіта).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Врахування даної інформації проводиться частково. Випускники залучені до перегляду ОП, так як деякі з них працевлаштовані у співпрацюючих із ЗВО роботодавців, що дає можливість комплексно розглянути пропозиції, які надаватимуться для покращення підготовки кадрів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедури внутрішнього забезпечення якості здійснюється згідно відповідного «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». (<https://drive.google.com/file/d/1Ti3xngUzuP-nIcWMSQhijff4G4-x9nux/view>), а також «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація даної ОП проводиться вперше, але в ЗВО вже відбувались експертизи за іншими ОП, результати яких були проаналізовані і представлені на засіданні Науково-методичної ради 29.01.2020 р. у вигляді Аналітичного звіту за результатами звітів акредитаційних експертиз освітніх програм в ЧНУ в першому семестрі 2019-2020 н. р. Тоді ж було проведено перерозподіл певних компонент з урахуванням зауважень, а також досвіду інших ЗВО України з даної спеціалізації.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЗВО активно працює над наданням якісних послуг здобувачам, що визначається як популярністю серед абітурієнтів, так і серед роботодавців. Останні в своє чергу допомагають ОП розвиватись відповідно до вимог будівельної сфери, її потреб та нововведень.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості ЗВО знаходиться на пристойному рівні, що проявляється у регулярному перегляді ОП, а також активному врахуванню позицій всіх стейхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендуємо розробити механізм більше широкого відстеження кар'єрного шляху випускників та врахування їх відгуків про ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП відповідає критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Усі правила та процедури чітко сформульовані та викладені в Статуті ЗВО (<https://drive.google.com/file/d/oB1PzclSOKFQnVm9xSzJHdWsiX3BVdTRSMWoxUj1Nb1dRYzFr/view>). Адміністрація ЗВО слідкує за його дотриманням усіма учасниками освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті університету регулярно публікуються пропозиції щодо внесення змін в ОП, які можна надсилати на пошту, вказану у відповідній темі. (http://www.budarch.chnu.edu.ua/res//budarch/Ed_pr/bud/2020/Propos_bud_2019.pdf). Сама програма наявна на сайті університету і має основну інформацію по освітній програмі.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма завчасно була опублікована на сайті університету, має основну інформацію про зміст і результати навчання за нею, перелік дисциплін та контрольні заходи по ним, але не передбачає їх пояснення змісту в доступній формі.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО намагається досягти абсолютної прозорості у роботі, притримується позиції максимальної публічності, що доводить наявність відкритої нормативної бази та документації, а також регулярно її оновлення та поповнення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Радимо публікувати більш розширений опис дисциплін за ОП у доступній для стейкхолдерів формі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом ОП відповідає критерію, хоча має певні недоліки, над якими ЗВО уже працює.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Впродовж всіх періодів роботи експертної групи був конструктивний підхід та плідна співпраця, як з боку керівництва університету, так із боку декана факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, гаранта освітньої програми. Відчувалося бажання змінюватися з метою покращення, як освітньої програми "Будівництва та цивільної інженерії" так і університету в цілому.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мартинів Сергій Юрійович

Члени експертної групи

Андрійчук Олександр Валентинович

Гаврилко Анастасія Дмитрівна